

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 11790

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

2193

A S C E T I C I.

2194

Biblioteca degli Aut. antichi volgarizzati. Venet. 1767. T. V. p. 132. 4. Ex haecenus dictis adparet falli etiam Bibliothecam Gesnero — Frisianam adferentem, inter Codd. Mss. Caesareos Operis nostri Partem tantummodo primam extare. Ultima ceterum, quod sciam, ejus Editio facta est Ratisbonae anno 1733.

DLXXVIII.

- 76 Codex chartaceus lat. et ital. Sec. XVI. Folior. 74. f. inscriptus est: *Simonis de Cassia Eremitae, Ordinis S. Augustini Epistolae et Homiliae*. Additur in margine eadem manu, quae Codicem exaravit: *In codice, qui asseruatur in xenodochio D. Mariæ Nouæ in ciuitate Florentina nullus est prescriptus titulus in fronte huius authoris: sed locus uacuuus relictus est uolenti inscribere ut et hic fecimus*. Videtur itaque exemplar nostrum ex Florentino illo depromptum, quod suadent praeterea perpetuae in ora Voluminis notae, conjecturaeque ad exemplar illud revocantes, quae frequenter simul animum Scriptoris a Communionem Romanam alienum loquuntur. Cum Epistolae hae, de quarum Autore jam Cod. praeced. mentio fuit, nunquam, quod sciam, typis editae sint, raroque in Bibliothecis manuscriptorum reperiuntur, operae pretium fuerit eas singillatim percurrere.

Fol. itaque I. narrat Simonem visionem quandam. Initium: Vi-di pontem super aquas precipites &c. Finis: omnimode placentia Deo.

Fol. II. Homilia de ludis et humanis festiuitatibus fugiendis. Initium: Ambulabat Iesus in Galileam &c. Finis: similitudinem gestat.

Fol. II. p. 2. Homilia commendans abstinentiam. Initium: Serpit occulta tabes &c. Finis: necessarius sit in sacramentis.

Fol. III. Epistola hortatoria ad Virum nobilem, ut a vitiis absterneat, virtutes sectetur, mortis meminerit. Initium: Inter meas occupationes &c. Finis: in tuis agendis sepe fungaris.

Fol. III. p. 2. Epistola ad Virum nobilem Romanum, qua coarguuntur ejus fastus, suspiciones nimiae de uxore, et consuetudo cum Iudaeis. Initium: Credebam crebrius vestram visitare personam &c. Finis: prestatis audaciam.

Fol. V. p. 2. Sermo italicus ad Fratres de virtutibus monasticis. Initium: O uoj, che siete chiamatj angelj &c. Finis: doue sono traboccato.

Fol. VII. Epistola hortatoria ad perseuerantiam in bono. Initium: Si me non fallit opinio &c. Finis: Confortare in domino et cet.

Fol. VII. p. 2. Reprehenditur quidam, quod ab instituto coelibis vitae ad uxorem desciverit. Initium: Argumentum tibi esse

esse debuit &c. Finis: *clara uoce uitasti. Inter alia: Non credebam, ut spiritus uertiginis, quem in Florentina ciuitate futurum praeuideram, quod te singulariter peruertisset.*

Fol. VIII. p. 2. Fratri Johanni (fortasse de Salerno. Vide Cod. præc.) frater Simon salutem. Deplo- rat mortem Angeli ejusdem Or- dinis viri, mittitque varias ejus epistolas, ut, subjungens, cum tibi uacauerit paulatim scribas bo- na litera, in carta bœdina, aut pecorina uolumen bonum &c. Ini- tium: *Nisi quia origo luminis &c.* Finis: *sempiternæ mandare memo- ria.*

Fol. IX. p. 2. Seruo Dei fra- tri Francisco uilis et modicus fra- ter Simon de Cassia &c. Initium: *Recordatus sum tui &c.* Finis: *parco mihi et tibi. Scripta Cassie XIII. die mensis Julij.* Continet monita ad vitam perfectam.

Fol. XII. Suo reuerendo in Christo patri et refugio singulari fratri Simoni de Cassia frater Jo- hannes de Salerno &c. Vestre pa- ternitati recolo alias &c. Finis: *licet indignum, quia ingratus. Ani- mum inter mali genii suggestio- nes fluctuantem explicat.*

Fol. XII. p. 2. Amico inter inuisibiles turbines fluctuanti fra- tri Johanni de Salerno peccator, peccatorumque collega frater Si- mon salutem et respirare in vero. *Tua in fluctibus &c.* Finis: *ad quod se uiam fecit, qui uiuit in secula seculorum Amen.* Epistola prolixa tradens modum prauis impulsibus resistendi.

Fol. XX. Jubetur quidam in Romana Curia dignitates aucu- pans ab ambitione et Simonia ca- vere. Initium: *Adhuc dum recolo &c.* Finis: *Si uobiscum est abbas de caserra (caferta?) recomen- detis me sibi. Curiae non parci- tur.*

Fol. XX. p. 2. Homilia bre- uis de domandis prauis affecti- bus. Incipit: *Si militia est uita hominis &c.* Desinit: *pro uictoria coronandus.*

Ibid. Epistola, qua Sodalium quendam ad vitam anachoreti- cam adspirantem in praesenti vi- uendi instituto confirmare conten- dit. Initium: *Si voluntatem in no- stris regulationibus &c.* Finis: *Va- le et ora pro me et omnibus.*

Fol. XXI. p. 2. Hortatur Mo- nachos quosdam, ut, qui pro- prium arbitrium sequi uelint, in claustro non retineant. Inter alia: *Non conturbemini, si aliqui egre- diuntur; quia non sunt ex uobis, si essent ex uobis mansissent uti- que uobiscum. Et si non egre- diuntur expellite, quot noueritis sequi propriam uoluntatem.* Ini- tium: *Gaudete si locus uester &c.* Finis: *Fr. S. VI. Decembris. Perusii cum recommendatione.*

Fol. XXII. Reuerendo in chris- to patri fratri Simoni Dominus Johannes monachus Vallis umbro- se &c. Referente mihi uenerabili &c. Finis: *omnium diligentium nomen Jesu. Vulnus animi Si- moni aperit et medelam implo- rat.*

Fol. eod. p. 2. Respondet Si- mon, laudes in se collatas ele- vat,

vat, hortatur Johannem, ut in Coenobio persistat, monita salutaria prolixè impertit. Initium: *Eia frater, immo potius beu frater &c.* Finis: *Vilis et modicus Fr. Simon de Cassia heremita in die Johannis Baptiste.*

Fol. XXVIII. Epistola de virtutibus et profectu Religiosorum. Initium: *Fratres charissimi animorum fluctuatio &c.* Finis: *Datum Romæ die VII. Octobris &c.*

Fol. XXIX. p. 2. Epistola ejusdem commatis incipit: *Altitudo [donorum Dei] &c.* Finit: *Scripta Romæ die octavo Augusti. &c.*

Fol. XXXII. p. 2. Deplorat necessitatem Romæ persistendi, quo a Moderatoribus suis propter eloquentiam et alia sua dona missus fuisse videtur. Inter alia: *Vtinam non tantum mea esset peruagata notitia. Vtinam lingua mea nunquam me duxisset in publicum. Vtinam me vulgi gratia nunquam fuisset amplexa. — Sum Romæ omni deuotione sublata, corde saxeo sanctuaria uisitans, corpore melius solito, anima uero peius.* Incipit: *Expectans expectaui dominum &c.* Finit: *Datum in urbe per fratrem Simonem.*

Fol. XXXIII. Ad fratres de ratione Abstinentie. Initium: *Si illa pauca Sanctorum dicta &c.* Finis: *Hec uilis et modicus fr. Simon de Cassia in uigilia Natiuitatis domini.*

Fol. XXXIV. Viro cuidam probo christianæ vitæ præcepta tradit. Initium: *Tua me pia et crebra infestatio &c.* Finis: *Pa-*
Denis Codd. Theol. V. I. P. II.

tientia tibi expediens semper tecum. Amen. Fr. Simon eremita de Cassia.

Fol. XXXVI. p. 2. Sodali Institutum D. Augustini amplexo gratulatur et opportuna monita suggerit. Initium: *Exultauit anima mea pro te &c.* Finis: *Datum Florentiæ Anno domini M. CCC. XLII. mensis Aprilis per fratrem Simonem de Cassia ordinis fratrum Heremitarum sancti Augustini fri Bartholomeo de Septimo de Pisis eiusdem ordinis.*

Fol. XXXVIII. p. 2. Uniuersis Florentinis cuiuscunque status, conditionis et gradus Fr. Simon salutem et respirare in Deo. Vincit a uero, contentari de iusto &c. Finis: *Vilis et modicus fr. Simon de Cassia de ordine fratrum heremitarum sancti Augustini, cuius uerba, immo Dei per eum dicta procaciter contempsistis.* Epistola hæc gravissima, aut Philippica potius sacra, scripta videtur anno M. CCC. XLV. quo, ut ait Job. Villanus L. XII. Hist. Flor. c. 49. *furon molte piove in Firenze e in questi paesi d' intorno, che dall' uscita del mese di Luglio fino a dì sei di Novembre non finò di piovere, quasi del continuo.* Et enumeratis maximis damnis et periculis concludit: *hebbesi gran paura in Firenze di generale diluvio.* Arripit opportunitatem hanc Simon, civibusque Numinis timorem, et morum emendationem inculcat. Inter alia: *Vbi sunt Florentia Dei terreni, domini amici tui, quibus*
R r r *habebas*

habebas fiduciam? surgant et opitulentur uobis, et in tanta necessitate te protegant: Vbi Karoli (Reges Sic. I. et II.) tui, nomina solum reges Sicilie, quos tua Guelfina partialitate foedasti? Vbi Robertus superstes (Rex Neap. dictus Sapiens) quem omnium foederatione nutristi? Vbi Dux ejus genitus (Carolus Dux Calabriae Florent. Gubernator 1326 — 28) quem ob tuam defensionem stipendijs conduxisti? Vbi Lombardi nobiles, Dei ecclesieque rebelles (Ludovico Bavaro Imp. adhaerentes) quorum aliqui te in campo lethabiliter conflixerunt, tuis ditari spolijs aspirantes, cum quibus te maculasti foederibus — et ut legati Longobardici (Azzonis Vicecomitis) tyrannidem posses effugere, sociasti vexilla vexillis, et milites tuos eorum militibus aggregasti (1341? Vide Villanum cit. L. XI. c. 137.) unde conflictum pertulit gens, quæ nomine ecclesie militabat &c. &c. Admonent haec Lectorem Hieronymi Savonarolae, cujus eloquentia Seculo sequente diu Florentiam in potestate habuit.

Fol. XLIV. p. 2. Epistola Thomae de Cursinis s. Corfinis iurisperito de Florentia, cujus Orationem ad Ludovicum Hungariae regem Villanus L. XII. c. 108. recitat, quique Simoni autor fuit conscribendi libros de Vita Christiana, tota quanta de moribus est. Inter alia ludit: Digestum uetus communiter inueterat in peccatis, nec nouum innouat ad

uirtutes. Infortiatum in uitiorum bello non statuit fortem. Initium: Cogis me dilectione &c. Finis: intelligendo pertingas. Amen.

Fol. XLVIII. p. 2. Epistola ad virtutem hortatoria. Incipit: Sit nomen domini benedictum &c. Finit: qui pro te passus est. XIII. Septembr. Tuus fr. Simon de Cassia.

Fol. LI. Dilecte mi Tb. fr. S. salutem &c. Epistola moralis praecipue de spernendis obtrecationibus. Videtur ad eundem Thomam de Corfinis data, et finit: ultima die Januarii. Vale dilecte semper in domino.

Fol. LII. Epistola ad hominem aulicum de cavendis vitae illecebris. Initium: In amaritudinibus pro te moratur &c. Finis: Literas uestras recepi die XXI. mensis octubris. Datum XXII. eiusdem. Modicus frater Simon de Cassia.

Fol. LIII. p. 2. De tolerandis pro coelo adversis et usu donorum dei. Initium: Patet, quod in agone mentis &c. Ad calcem: Recepi cum letitia tuas literas die Jouis in sero apud sanctum Quiricum (S. Chirico in agro Senensi) ubi scripta nocte sequenti. Tuus frater Simon de Cassia.

Fol. LIV. Amico charissimo N. Fr. Simon eremita salutem. Vtinam irretrouersibilis mentis intuitu &c. Hortatur, ut mentis caecitatem a Deo propter peccata immissam aequo animo ferat. Finis: Scripta Romae prima die quadragesimae.

Fol.

2201

A S C E T I C I.

2202

Fol. LVII. p. 2. Epistola ad Fratres Ordinis sui plena proficuis ad vitam asceticam monitis incipit: *Filioli mei, quos sepe parturio &c.* Finit: *Scripta Cassie VIII. die Decembris per fratrem Simonem eiusdem terrae de ordine sancti Augustini.*

Fol. LX. Ad Sodalem sui Ordinis ejusdem pii argumenti cum querelis de remissione disciplinae inter quosdam Suorum. Initium: *Absens corpore, spiritu semper praesens &c.* Sub finem: *In uigilia sancti Andreæ. Scripta Cassie.*

Fol. LXIII. p. 2. Ejusdem argumenti ad Sodales, maxime de adcurata Votorum observatione. Incipit: *Inter meas uarias occupationes &c.* Finit: *pro quo fundite preces Christo. Scripta dominica prima Aduentus.*

Fol. LXVII. Scribit se vitae taedio adfici et ad quietem adspirare. *Sed Ordo, qui nescio qualem in me famam et commodamque decipiat, meae salutiferæ quieti non assentit.* Videtur itaque Epistola Roma data. Altera ejus parte thesaurum hanc: *Visitatio sepulchri ac totius ultramarinae partis uoluntaria, seu uoto peracta, obligationi, obedientiae, paupertati et continentiae non praefertur: multis evincit.* Inter alia: *Antequam ecclesia exemptionis privilegia concessisset, monachi sub episcopis in manibus abbatis regulam promittebant. Et licet summus pontifex uestrum posset mutare habitum et uiuendi modum, non tamen posset mutare uotum, nisi uos uelletis*

arctiori uoto constringi. Vnde si summus pontifex a uoto canonice facto et sub canonica regula non absoluit, et a uoto ultramarino plerumque absoluit, patet: quia uotum regule et trinitatis (votorum) uirtuose huiusmodi uouentem absoluit. Initium Epistolae: *Vestrae charitatis et humilitatis &c.* Finis: *Scripta festinanter die Lunae infra octauam Epiphaniae post matutinum qui nuntius festinabat. Vester fr. Simon de Cassia.*

Fol. LXIX. p. 2. Epistola de proximi dilectione, implendis mandatis Dei et votis religiosis, normaue agendi cum Matre, fratribus et sororibus. Initium: *Charissimo sibi in Jesu Christo fratri B.* (fortasse Bartholomaeo, ad quem supra) *uilis et modicus fr. Simon de Cassia salutem in omnium salutari.* Ad calcem: *Scripta Perusij die XXV. mensis Maij.*

Fol. LXXII. *Ancillis Christi, A. et N. fr. Simon salutem, et Christi uestigia desiderijs ardentibus sequi. Altitudo uiarum Dei &c.* Vitam Christi in exemplum proponit. Finis: *et pro tenenda uirtute ad omnem mortem.*

Fol. LXXIII. Epistola ultima *Euangelicis et religiosis uiris fratribus P. priori et B. de sancta Maria de Podio sancti sepulchri* incipit: *Verecundia quidem tali suffundor &c.* Veniam petit Simon, quod iis insalutatis abscellerit, et modestissimo de se sensu eorum apud Deum implorat suffragia. Finis: *orationibus sociorum uestrorum. Scripta*

R r r 2

Perusij

2203

C O D I C E S

2204

Perusii feria quarta Resurrectionis.

DLXXIX.

- ⁴³⁶ Codex membraneus lat. Sec. XIV. Folior. 275. 4. per duas columnas non una manu exaratus, rubricisque distinctus inscribitur *De Caritate Statuum*, abique in *Partes* IV. videlicet fol. 1. *de Caritate Prelatorum ad subditos*, fol. 117. *de Caritate Subditorum erga prelatos*, fol. 147. *de Caritate Sacerdotis ad plebem*, et fol. 251. *de Caritate Plebis erga sacerdotes*. Coagmentatum Opus e PP. Sententiis, perspersumque piis Historiolis, quarum non semper vadem agere velis. Forma dialogica est, interrogante *Animo*, et *Ratione* respondente. Initium: *Quoniam, ut ait beatus Gregorius, caritas minus quam inter duos haberi non potest &c.* Finis vastae tractationis: *Insinuat quod per eorum doctrinam ieiuna corda cottidie sunt pascenda. Hec glossa.* Autoris, qui e Praedicatorum vel Minorum familia fuisse videtur, nomen detegere non potui. De Patria illius fortasse ex eo conjicias, quod fol. 271. p. 2. scribit. *Quedam nobilis domina et deuota in austria uidit ex ore predicantis exire flammam ignis quasi de fornace.*

DLXXX.

- ²⁵⁶ Codex chartaceus lat. Sec. XV. Folior. 446. f. currente calamo scriptus per duas colum-

nas, et olim conuentus wienens. fratrum ordinis predicatorum In Austria. donatus eidem per Venerabilem patrem. fratrem Petrum de Chirchschlag ante suam professionem quam fecit in die Penthec. Anno domini 1457. ut habetur ad calcem fol. 2. et fol. penult. continet Farraginem Opusculorum, quae enumeranda sunt, postquam observauero, Donatorem nostrum ipsummet successu temporis evasisse Scriptorem; extat enim ejus *Collectura ex diversis Doctoribus super Passionem Domini*, impressa s. l. 1487. 4. Id, quod Echardus in *Scriptt. O. P.* scire auebat, quem etiam latuit Petrum Conuentus Vienen. alumnum fuisse, oppidumque ejus natale in Austria non Kyrzslacken, ut deformatum ab aliis nomen acceperat, sed Kirchschlag scribendum esse. Vide T. I. p. 858.

I. *Tractatus*, ut ex calce transcribo, bonus qui et Cordiale dicitur tractans de quatuor nouissimis scilicet de morte temporali, de iudicio extremo, de penis inferni et de gaudio regni celestis Egregij et eximij doctoris. Magistri Heinrici de Hassia sacreque Theologie professoris. In alma Vniuersitate Vienen. editus. Incipit: *Memorare nouissima tua &c.* Sicut dicit Beatus Augustinus in libro suarum meditationum &c. et finit: *ac nouissima prouiderent.* Typis editum Opusculum sub Artis initia s. l. et a. 4. In Cod. uno Mellicensi de Autore dubitatur, in Claustroneoburg. tribuitur